

STORTINGET

Innst. 100 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:6 S (2025–2026), Dokument 8:7 S (2025–2026)
og Dokument 8:15 S (2025–2026)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Beate Stenvaag, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om å stanse den videre elektrifiseringen av Melkøya-anlegget, Representantforslag fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Bjørn Arild Gram, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om å stanse ytterligere elektrifisering av sokkelen med kraft fra land og Representantforslag fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂

Til Stortinget

Innledning

Dokument 8:6 S (2025–2026)

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med alternativer til elektrifiseringen av Melkøya.
2. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Statnett kan frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, og legge til rette for at næringsaktører kan søke om nettilgang og tildeling av denne kraften.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om en alternativ og realistisk kraftløsning for Melkøya/

Hammerfest-regionen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

4. Stortinget ber regjeringen på nytt vurdere om gasskraftverk med karbonfangst og -lagring (CCS) kan være et alternativ til planlagt elektrifisering med kraft fra strømmettet.
5. Stortinget ber regjeringen avvise de foreslåtte vindkraftverkene i Finnmark som innebærer inngrep i områder med urørt natur, reinbeite eller andre viktige natur-, nærings- og friluftsverdier.»

Dokument 8:7 S (2025–2026)

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinnretningene på norsk kontinentalsokkel.»

Dokument 8:15 S (2025–2026)

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Heidrun-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.
2. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Grane-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.
3. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Snorre-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å fi-

nansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.

4. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye elektrifiseringsprosjekt på sokkelen gjøres gjennom pålegg til oljeselskapene om å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.»

Det vises til dokumentene for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Det ble avholdt muntlig høring om de tre representantforslagene i Stortinget 27. november 2025.

Representantforslagene er sendt til statsråd Terje Aasland i Energidepartementet til vurdering. Statsrådets svar i tre brev datert 6. november 2025 er vedlagt innstillingen.

Sakenes dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Hagenborg, lederen Mani Hussaini, Christoffer Emberland Håland, Linda Monsen Merkesdal og Torbjørn Vereide, fra Fremskrittspartiet, Kristoffer Sivertsen, Rikard Spets, Morten Stordalen og Tor Mikkell Wara, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen og Aleksander Stokkebø, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Senterpartiet, Maren Grøthe, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Frøya Skjold Sjursæther, og fra Venstre, Marit Veia, viser til Dokument 8:6 S, Dokument 8:7 S og Dokument 8:15 (2025–2026).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Venstre, legger til grunn regjeringen Støres beslutning fra 2023 om elektrifisering av Melkøya (jf. brev fra Olje- og energidepartementet 8. august 2023 «Godkjenning av endret utbyggingsplan for Snøhvitfeltet» og pressemelding «Kraft- og industriløft for Finnmark», regjeringen.no 8. august 2023). Beslutningen innebærer at anlegget skal forsynes med kraft fra land, i tråd med Stortingets vedtak om å redusere utslipp fra petroleumsvirksomheten jf. Innst. 351 L (2019–2020).

Flertallet viser til at elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner innebærer at anleggene får kraft fra land i stedet for å bruke gassturbiner til egen energiproduksjon. Dette gir reduksjoner i lokale CO₂-utslipp fra selve instal-

lasjonen. Samtidig medfører tiltaket et økt behov for elektrisk kraft i regioner der tilgangen på kraft er knapp.

Flertallet vil understreke at Finnmark i dag har et begrenset kraftoverskudd, og elektrifisering av store anlegg vil påvirke kraftbalansen, forsyningssikkerheten og prisnivået. For å håndtere dette kreves det tiltak som styrker krafttilgangen, for eksempel gjennom ny produksjon, nettutbygging og energieffektivisering. Elektrifisering må derfor ses i sammenheng med den samlede utviklingen av kraftsystemet i nord.

Elektrifisering av Melkøya-anlegget

Komiteen viser til at Snøhvit-feltet siden 2007 har sendt naturgass til LNG-anlegget på Melkøya utenfor Hammerfest med en årlig størrelsesorden på omtrent 6,5 milliarder kubikkmeter gass.

Komiteen viser videre til at det er flere rettighetshavere til feltet hvor Equinor Energy AS er både operatør og har den største eierandelen. Petoro AS, TotalEnergies EP Norge AS, Vår Energi ASA og Harbour Energy Norge AS er de øvrige rettighetshaverne.

Komiteen viser videre til at Hammerfest LNG som er i tilknytning til Snøhvit-feltet, sysselsetter om lag 700 personer og er således Nord-Norges aller største industrianlegg. Leveransene fra anlegget på Melkøya står årlig for omtrent fem pst. av den norske gasseksporten.

Komiteen vil påpeke at tilsvarende saker har vært oppe til behandling i Stortinget ved flere anledninger og viser endelig til tidligere behandling:

Dokument 8:61 S (2024–2025), Dokument 8:62 S (2024–2025), Dokument 8:67 S (2024–2025), Dokument 8:70 S (2024–2025), jf. Innst. 221 S (2024–2025) og vedtak nr. 654 (2024–2025), Dokument 8:90 S (2022–2023), jf. Innst. 276 S (2022–2023) og vedtak nr. 596 (2022–2023) samt Dokument 8:21 S (2023–2024), jf. Innst. 155 S (2023–2024).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Venstre, viser videre til at arbeidet med elektrifisering av Melkøya-anlegget er igangsatt og at om lag 50 pst. av prosjektet allerede er gjennomført. Forpliktende kostnader ved elektrifisering av anlegget utgjør i overkant av 20 mrd. kroner ifølge Equinor Energy AS (Equinor.com, 25. desember 2025).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre viser til at regjeringens Melkøya-vedtak, som ble fattet sommeren 2023, aldri ble skikkelig behandlet i Stortinget. Equinor holdt seg like under grensen for stortingsbehandling på 15 mrd. kroner, men overskred den samme grensen

kort tid etter vedtaket. Slik kunne regjeringen fatte vedtak uten innblanding fra Stortinget. Det skjedde på tross av at regjeringspartner Senterpartiet fikk et landsmøtevedtak allerede våren 2023 som tydelig gikk imot elektrifiseringen av Melkøya.

Disse medlemmer viser til at Equinor 22. desember 2025 varslet at kostnadsoverskridelsene har blitt enda større, og at disse har økt med 4 mrd. kroner bare fra 2024 til 2025. Fra den opprinnelige søknaden på 13,2 mrd. kroner har nå prosjektet en estimert prislapp på over 20 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser til at Energidepartementets egen fagmyndighet, Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE), i et notat til departementet sommeren 2023 advarte mot denne avgjørelsen. I NVE-notatet «Om NVEs pågående arbeid med vindkraftkonsesjonsaker i Finnmark», omtalt av EnergiWatch 23. august 2023, er direktoratet enda mer krystallklart:

«Det viktigste budskapet i notatet er dette: Samtlige av konsesjonssakene i Finnmark er krevende og har lav framdrift. Dette skyldes både at flere av sakene krever tilleggsutredninger fra tiltakshaver, omfattende vurderinger av miljø- og naturinngrep, og krevende prosesser mot reindriftsinteressene. Dette er det viktig å ta med i betraktningen, når man politisk skal vurdere ambisjonsnivået man vil uttrykke for framdrift i konsesjonssakene i Finnmark.

Konsultasjoner med reindriftsinteressene blir vanskelige og mer tidkrevende, da det fra reindriftens side henvises til de pågående prosessene på Fosen. Dette gjør at en dialog med mål om å få til gode løsninger med gode avbøtende tiltak for reindriften blir krevende og er svært ressurskrevende. Det er svært ressurskrevende for NVE, men også for de berørte partene. For reindrifta er det nå flere driftsenheter som er involvert i mange ulike arealprosesser.»

Disse medlemmer finner det svært kritikkverdig at statsråden har trosset så tydelige advarsler fra NVE. Direktoratet er veldig klar på hvor utfordrende det såkalte kraftløftet vil være for reindriften, og hvor ressurskrevende utbyggingen er for de berørte partene.

Disse medlemmer mener videre at vilkårene for elektrifiseringen av Melkøya er brutt. Regjeringens mål for vedtaket (regjeringen.no, pressemelding 8. august 2023) er formulert som følger:

- «– Ny infrastruktur for strøm i Finnmark skal være i drift innen 2030, forutsatt konsesjon.
- Den fornybare kraftproduksjonen i Finnmark skal innen 2030 øke minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG, forutsatt konsesjon.»

Disse medlemmer viser til tidligere finansminister Trygve Slagsvold Vedum, som var med på å fatte vedtaket om elektrifisering av Melkøya under de ovennevnte forutsetningene, og hans uttalelse (VG, 5. februar 2025) om vedtaket og forutsetningen om at de skulle få

på plass like mye ny produksjon av annen kraft i Finnmark som prosjektet ville kreve:

«Det er det ingenting som tyder på at skjer. Det har ikke blitt bygget noen ting til nå, og å bygge ut tre terrawattimer herfra til 2030 fremstår helt umulig.»

Disse medlemmer deler den tidligere finansministerens vurdering av regjeringens vedtak. Utfordringene med å bygge ut nok kraft fremstår uoverkommelig store, og som NVE har pekt på, er fremdriften utfordrende og konfliktene store.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre påpeker at dette taler for at forutsetningene er endret siden tillatelsen ble gitt. Disse medlemmer mener at når en slik forutsetning er endret, er dette en omstendighet som kan tale for at det juridiske handlingsrommet for å endre tillatelsen er større.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet er bekymret for hvordan kraftsituasjonen i Finnmark og Troms vil utvikle seg fremover. Tilgang på nok og rimelig kraft er en forutsetning for utvikling av næringsliv, arbeidsplasser og for å sikre bosetting i Nord-Norge. Kraftsituasjonen i regionen ser ikke ut til å bli styrket i et omfang som tilsvarende elektrisitetsbehovet ved Melkøya, slik det ble lagt til grunn i «Kraft- og industriløft for Finnmark». Disse medlemmer vil understreke at konsekvensene for kraftsituasjonen i Finnmark som følge av at Melkøya elektrifiseres, uten at kraft- og industriløftet for Finnmark gjennomføres, er regjeringens ansvar.

Disse medlemmer merker seg at prosjektet har kommet langt i gjennomføringen etter at konsesjon ble gitt, blant annet gjennom inngåelse av en rekke kontrakter også med lokale leverandører og oppstart av anleggsarbeid. Disse medlemmer mener det derfor er både riktig og viktig å iverksette tiltak som kan bedre kraftsituasjonen i regionen, og støtter forslagsstillernes intensjon om å ivareta hensynet til befolkningen og næringslivet.

Etter disse medlemmers syn bør diskusjonen nå rettes inn mot hvilke konkrete tiltak som kan gjennomføres for å forbedre kraftsituasjonen i Nord-Norge, uten at det går på bekostning av levetiden til gassproduksjonen på Snøhvit-feltet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre mener petroleumsvirksomheten må utvikles gjennom å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. En forutsetning for å lykkes er at man viderefører en stabil og forutsigbar petroleumspolitik. En slik politikk gir rettighetshaverne rammebetingelser som er avgjørende for å nå målene i petroleumspolitikken.

Disse medlemmer mener stabile og forutsigbare rammevilkår derfor er en bærebjelke i norsk petroleumspolitik og er helt avgjørende for at man skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle staten ikke stå ved sine vedtak, fattet i tråd med de lover Stortinget har vedtatt, ville det være et klart brudd med stabile og forutsigbare rammebetingelser. Skadene ville være store – og gå langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle forsøke å trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket, vil det få store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt vil understreke at tilgang på tilstrekkelige mengder kraft er avgjørende for å sikre industri- og næringsutvikling samt lave og stabile strømpriser for både husholdninger og næringsliv. Et høyt kraftforbruk i petroleumssektoren kan bidra til å forsterke presset i kraftmarkedet og dermed vanskeliggjøre situasjonen for annen industri og næringsliv som er avhengig av konkurransedyktige kraftpriser. Disse medlemmer mener derfor på generelt grunnlag at kraft fra land ikke bør benyttes til elektrifisering av petroleumssinnretninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at beslutningen om å elektrifisere Melkøya ble tatt av regjeringen Støre, bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet, i august 2023. Disse medlemmer vil videre poengtere at elektrifiseringen av Melkøya følger som konsekvens av strenge politiske vedtatte klimamål, både under Parisavtalen og særegne mål vedtatt for norsk olje- og gassektor. Disse medlemmer mener dette er bakgrunnen for at Støre-regjeringen tvang gjennom elektrifiseringen av Melkøya, og at samtlige partier som har støttet nevnte mål bærer ansvaret for dagens situasjon.

Disse medlemmer vil videre understreke at Fremskrittspartiet har vært imot elektrifiseringen av Melkøya hele tiden.

Disse medlemmer påpeker at dagens diskusjon rundt Melkøya handler om kraftsituasjonen i Nord-Norge. I den forbindelse vil disse medlemmer understreke at regjeringen ikke har lyktes med målet om like stor økning i kraftproduksjon som planlagt forbruksøkning ved Hammerfest LNG. Hensynet til krafttilgang og strømpriser i regionen anser dermed disse medlemmer som ikke ivaretatt. Disse medlemmer mener at regjeringen må stå til ansvar for at kraft- og industriløft for Finnmark er uteblitt.

Disse medlemmer mener at det er avgjørende at innbyggerne i Nord-Norge skjermes fra økte strømpriser

og manglende tilgjengelig kraft for nye næringsetableringer som en følge av dårlige politiske beslutninger.

Disse medlemmer mener – alt sett under ett – at Melkøya-prosjektet nå er kommet så langt at det ikke lenger er forsvarlig å stanse det.

Samtidig vil disse medlemmer understreke at gjennomføringen av prosjektet fører til at næringsliv og befolkning i regionen blir skadelidende ved økte strømpriser og mindre strømtilgang for utvikling av næringslivet. Dette er en uakseptabel situasjon slik disse medlemmer ser det.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det ferdigstilte Melkøya-prosjektet ikke kobler seg på det ordinære strømmettet i NO4, slik at den i dag reserverte kraften frigis, og åpner for at bruk av gasskraftverk uten karbonfangst skal kunne dekke hele kraftbehovet for det ferdigstilte Melkøya-prosjektet.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener en løsning for Melkøyas økte kraftbehov kan være gasskraft, med eller uten CCS.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet viser til at videreføring av driften av det eksisterende gasskraftverket på Melkøya fremstår som et gjennomførbart og realistisk tiltak for å sikre kraftbalansen i Finnmark i årene som kommer. Gasskraftverket er allerede etablert, og gassen som eventuelt forbrukes i kraftproduksjonen, ville ellers først blitt produsert og eksportert etter 2040. Bruk av gassen til kraftproduksjon innebærer dermed en lav alternativkostnad.

På denne bakgrunn mener disse medlemmer at energimyndighetene bør pålegge Equinor å videreføre driften av gasskraftverket på Melkøya samt igangsette arbeidet med forlengelse av eksisterende konsesjon utover 2033. Konsesjonsvilkårene bør samtidig tilpasses slik at videre drift bidrar til stabil kraftforsyning og forutsigbare strømpriser i fremtida. Dette vil gi økt forutsigbarhet for regionens industriaktører, sikre arbeidsplasser og styrke den samlede kraftsituasjonen i Finnmark.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen pålegge Equinor å drive gasskraftverket på Melkøya videre samt starte arbeidet med forlengelse av eksisterende konsesjon.»

Videre viser komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre til at gasskraft med karbonfangst og -lagring (CCS) er en teknologisk løsning som kan anvendes for lavutslipps kraftproduksjon ved produksjonsanlegget på Melkøya. Flere aktører ønsker å tilby flytende gasskraftverk med karbonfangst som kan fortoykes ved Melkøya, dersom det kunne være mulig å integrere i anlegget for lisenshaver og være mulig å utvide lagringskapasiteten for den eksisterende karbonlagringsprosessen som allerede pågår ved Snøhvit-feltet i tilknytning til Melkøya.

Disse medlemmer viser til at elektrifiseringen av Melkøya vil kreve betydelige mengder kraft. Uten ny kraftproduksjon vil en slik omdisponering av kraftressurser kunne få negative konsekvenser for annen næringsutvikling i regionen. Videre ønsker disse medlemmer å påpeke at dagens tillatelser for Snøhvit Future-prosjektet ikke står i veien for å etablere et gasskraftverk med karbonfangst og -lagring for å dekke det betydelig økte kraftbehovet. Disse medlemmer mener det er riktig å utrede gasskraft med CCS som et aktuelt alternativ til å benytte kraft fra land på Melkøya.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Venstre viser til at Equinor gjorde en intern vurdering av CCS i et eget notat, uten at Energidepartementet ga gehør for de positive sidene ved dette som alternativ – på tross av at disse ble belyst i notatet. Equinor skrev blant annet følgende:

«Et slikt anlegg vil styrke kraftforsyningen i Finnmark og samtidig videreutvikle Norges posisjon som CCS-aktør.» (Altaposten 25. oktober 2025)

Dette understreker at Equinor selv ikke vurderte dette som å komme i konflikt med eksisterende kontrakter, selv om en slik udokumentert påstand stadig fremsettes i politiske debatter.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre understreker at regjeringen har ansvar for å ikke sette Finnmark i en kritisk kraftsituasjon, hvor forsyningssikkerheten er under press på grunn av mangel på stabil kraft. Disse medlemmer viser til innspill fra LO i Alta og omegn som peker på at reell kraftberedskap er fraværende og at dagens plan ikke er realiserbar.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt viser til at samfunnsdebattanter og akademikere har pekt på etablering av kjernekraft som et alternativ til elektrifisering av Melkøya (se f.eks. Lars Eide i Finnmarksdebatten

30. mai 2025 eller NTNU-forskerne Jan Emblemsvåg og Jonas Nøland, Universitetsavisa, 1. september 2023).

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt er ikke prinsipielt imot denne teknologien, forutsatt at det tas hensyn til natur og lokal aksept. Samtidig vil disse medlemmer peke på at en slik løsning vil kreve ytterligere utredninger og at tidshorisonten er mer krevende enn for eksempel karbonfangst og -lagring.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre er kjent med at arbeidet med elektrifisering er i gang, og at ikke alt kan reverseres. Dette gjelder særlig byggingen av Skaidi-Hammerfest, som både er godkjent og påbegynt. På tross av dette er det mye som gjenstår. Det er fortsatt mulig å legge til rette for alternativer til elektrifiseringsprosjektet, for å unngå stram kraftbalanse, høye og ustabile kraftpriser og økt press på natur, landbruk og reindrift.

Disse medlemmer viser til at Søkeldirektoratet (den gangen Oljedirektoratet) har gjort en vurdering av karbonfangst og -lagring, etter pålegg fra Stortinget i forrige stortingsperiode, uten egentlig å komme med en ny utredning. Det var også bemerkelsesverdig at Gassnova, statens eget foretak for karbonfangst, ikke ble konsultert. Equinor har også i et eget notat (2024, omtalt i Altaposten og E24) fremført positive argumenter for flytende gasskraftverk med karbonfangst og -lagring som alternativ til elektrifisering.

Disse medlemmer viser til at LO i Alta og omegn i sitt skriftlige høringssvar peker på at «gasskraft med karbonfangst (CCS) utredes og vurderes som det mest ansvarlige og gjennomførbare alternativet for kraftforsyning til Melkøya».

Videre viser disse medlemmer til hva Miljøstiftelsen Bellona understreker i sitt høringssvar:

«Det er viktig å bemerke at investeringene og påbegynt arbeid med elektrifisering av Melkøya ikke påvirkes nevneverdig av om krafta kommer fra et gasskraftverk med karbonfangst- og lagring eller fra nettet. Det er bare tull at utført arbeid og investeringer risikerer å gå tapt, at godkjenning av prosjektet er i spill, eller at det innebærer å kansellere lovlig gitte godkjenninger.»

Disse medlemmer mener at det først og fremst er Equinors ansvar å finne alternativer til den videre elektrifiseringen, og at regjeringen bør pålegge selskapet dette ansvaret. Samtidig hadde saken vært tjent med en skikkelig utredning av alternativer som karbonfangst og -lagring, som fremstår som det mest realistiske alternativet. Det ville også være en fordel om statens eget foretak for karbonfangst og -lagring, Gassnova, ble konsultert ved en slik utredning.

Komiteens medlem fra Rødt er kritisk til havvind som alternativ til elektrifisering, og viser til at NVE nylig avsto GoliatVIND i Barentshavet med begrunnelse om at dette ikke er lønnsomt (NVE, 9. desember 2025). Dette medlem vil ikke bare peke på lønnsomhet som problematisk i denne sammenhengen, og viser til Klimautvalget 2050 som understreker at havvind også har sine klare begrensninger som alternativ til elektrifisering:

«Å elektrifisere ved hjelp av havvind reduserer behovet for å bygge ut kraft på fastlandet, men har mindre effekt på utslippsreduksjoner. Hvis plattformer elektrifiseres med havvind vil det også sannsynligvis være nødvendig å beholde gassturbiner for å sikre krafttilførsel ved lite vind.»

(Klimautvalget 2050, 2023, s. 254)

Videre viser dette medlem til Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin utredning i forbindelse med GoliatVIND, «Konsekvenser for fugl ved etablering av havvindkraftverk ved Goliat» (2024), som konkluderer med at området som er gjenstand for utbygging, har stor verdi for trekkende arter. NINA skriver at pelagisk sjøfugl er de mest utsatte, og beiteområdene deres overlapper i nokså stor grad med det planlagte tiltaket samt at alkefugl også slår sterkt ut i analysene, med alvorlig konsekvens samlet sett. Dette medlem mener at de negative naturkonsekvensene ved havvind er for store til å anbefale dette som et godt alternativ til elektrifisering av Melkøya.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Statnett kan frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, og legge til rette for at næringsaktører kan søke om nettilgang og tildeling av denne kraften.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen på nytt vurdere om gasskraftverk med karbonfangst og -lagring (CCS) kan være et alternativ til planlagt elektrifisering med kraft fra strømmettet.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak om en alternativ og realistisk kraftløsning for Melkøya/Ham-

merfest-regionen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med alternativer til elektrifiseringen av Melkøya.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne peker på at Equinor på sine nettsider opplyser om at mer kraft er nødvendig for å sikre gassproduksjon på Melkøya etter 2030. Dette medlem mener det er en risikabel strategi, både for klimaet og for næringslivet i Finnmark, å legge til grunn at Melkøya skal være i drift i flere tiår fremover, og gjennomføre store investeringer for å realisere dette. Det vil binde opp urimelig mye kraft, kapital og kompetanse som trengs i andre, mer fremtidsrettede næringer. Dette medlem mener derfor at 2030 peker seg ut som en naturlig slutt dato for anlegget, ettersom dagens drift ikke kan videreføres uten store nye investeringer.

Dette medlem mener derfor det bør legges en plan for utfasing av anlegget i 2030 der hovedtiltaket er at konsesjonen som utløper i 2033, ikke fornyes.

Dette medlem erkjenner at petroleumsnæringen er svært viktig for Finnmark. Det er avgjørende, både for Finnmark som region og for norsk sikkerhet, å opprettholde arbeidsplasser og bosetting i nord. Samtidig er det ingen tvil om at olje- og gassnæringen vil bli mindre viktig i norsk økonomi framover. Dette medlem mener derfor det bør nedsettes en regional omstillingskommisjon for Finnmark som skal undersøke hvordan man kan opprettholde bosetting og arbeidsplasser i fylket i lys av avtakende olje- og gassvirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedsette en regional omstillingskommisjon for Finnmark som skal undersøke hvordan man kan opprettholde bosetting og arbeidsplasser i fylket i lys av avtakende olje- og gassvirksomhet.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for stenging av Hammerfest LNG innen 2030.»

Elektrifisering av oljeinstallasjoner med kraft fra land

Komiteen viser til at i forbindelse med behandlingen av petroleumsskatepakken i Innst. 351 L (2019–2020), jf. Prop. 113 L (2019–2020), ba Stortinget regjeringen sammen med olje- og gassnæringen om å fremlegge en plan for utslippskutt innenfor dagens virkemiddelbruk med mål om reduksjon på 50 pst. innen 2030 med 2005 som referanseår.

Komiteen viser for øvrig til Dokument 8:60 S (2024–2025) og Dokument 8:88 S (2024–2025), jf. Innst. 228 S (2024–2025) og vedtak nr. 656 og nr. 657 (2024–2025).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at da de første norske oljeplattformene ble elektrifisert allerede i 1990-årene, hadde Norge et stort kraftoverskudd, slik at tilgangen på strøm ikke var en vesentlig bekymring. I dag er situasjonen en annen, og det totale strømforbruket i produksjon av olje og gass har økt fra 1,1 TWh i 1996 til 11,5 TWh i 2024. Petroleumsbransjen venter at strømbruken når 18 TWh i 2032, tilsvarende om lag 11 pst. av Norges totale kraftproduksjon.

Disse medlemmer viser til at det økende kraftforbruket i petroleumssektoren bidrar til høyere strømpriser og økt press på kraftnettet. Kapasitet i strømnettet holdes av til fremtidige elektrifiseringsprosjekter, noe som kan hemme utvikling og omstilling i annen viktig industri og næringsvirksomhet på fastlandet. Det er i dag større grad av knapphet på kraft og nett enn tidligere, og kommuner og bedrifter uttrykker bekymring for hvordan elektrifiseringstiltak vil påvirke krafttilgangen til eksisterende og fremtidige strømkunder i regionen. Slike ringvirkninger blir i liten grad tatt hensyn til når oljeselskaper søker om å elektrifisere sine anlegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt mener målet for Norges kraftpolitikk må være å gi det norske samfunnet nok fornybar kraft til nasjonal nærings- og samfunnsutvikling, gi norske bedrifter et konkurransefortrinn, og sikre at lave og stabile strømpriser forblir et gode for norske husholdninger. Krafttilgangen har lenge vært en konkurransefordel i Norge, og en risikerer nå at denne fordelene forsvinner ved at det blir knapphet på kraft og nett, blant annet som følge av store elektrifiseringsprosjekter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at større prosjekter på kontinental-sokkelen krever departementets godkjenning.

Myndighetsbehandlingen knyttet til kraft fra land-prosjekter er, som for øvrige prosjekter, basert på en konkret vurdering fra sak til sak. Denne politikken er forankret i lover og regler og fungerer godt.

Disse medlemmer mener kraft fra land i dag er den eneste realistiske løsningen for å redusere utslippene fra innretninger i produksjon vesentlig. Nedstengning av innretninger vil også gi utslippsreduksjoner, men for tidlig nedstengning av samfunnsøkonomisk lønnsom utvinning kommer med en stor kostnad. Andre tenkelige løsninger, inkl. karbonfangst og -lagring og havvind, er per i dag ikke realistiske løsninger for eksisterende innretninger.

Disse medlemmer viser til at det er ett prosjekt som utredes med kraftforsyning fra land, Grane-Balder. Prosjektet som vurderes, inkluderer en ny plattform på feltet med gasseksportløsning og mottaksanlegg for kraft fra land.

Det er et industriprosjekt som vil bidra med økt olje- og gassutvinning og bygge en langsiktig, robust, utslippsfri plattform med kapasitet for nye funn og store ringvirkninger for norsk industri.

Utover Grane-Balder er det i dag ingen nye prosjekter med omlegging til drift med kraft fra land i planleggingsfasen.

Disse medlemmer registrerer at kraft fra land-løsning framover vil være aktuelt ved utbygginger som omfatter bygging og utsetting av ny plattform/produksjonsskip. I tillegg kommer mindre utbygginger som kobles til felt/innretninger som allerede har kraft fra land.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til et politisk skapt behov for å kutte utslippene på sokkelen, jf. Prop. 113 L (2019–2020), da Stortinget ba regjeringen sammen med olje- og gassnæringen om å legge frem en plan for utslippskutt innenfor dagens virkemiddelbruk med mål om reduksjon på 50 pst. innen 2030 med 2005 som referanseår.

Elektrifisering av sokkelen reduserer Norges klimautslipp. Problemet er at den gassen som tidligere ble brent offshore for å drifte plattformen, i stedet eksporteres og brennes i Europa. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner med kraft fra land ikke fører til reduserte klimagassutslipp globalt. Disse medlemmer er opptatt av at klimapolitikken må være globalt effektiv, nasjonalt bærekraftig og kostnadseffektiv.

Disse medlemmer mener at selskapenes ønske om elektrifisering primært er drevet av bedriftsøkonomiske hensyn, fordi det gir lavere driftskostnader og høyere overskudd. Når elektrifiserte felt i tillegg fritas for CO₂-avgift, styrkes insentivet ytterligere. Disse medlemmer mener at dette har skapt en utvikling der fellesskapets ressurser bindes opp i symbolske kli-

matiltak, uten at det er påvist tilsvarende klimaresultater globalt.

Disse medlemmer mener videre at CO₂-avgiften har vært en sterk bidragsyter til elektrifisering av sokkelen. I tillegg til nasjonal CO₂-avgift er petroleumsnæringen også underlagt EUs kvotekjøpsordning. Dette medfører en dobbelt økonomisk belastning for selskaper på norsk sokkel, noe som svekker lønnsomheten i prosjektene. Disse medlemmer mener at en slik dobbeltbeskatning også svekker produksjonsvarigheten fra feltene på norsk sokkel. Å fjerne CO₂-avgiften vil gi en mer hensiktsmessig klimapolitikk, ettersom avgift i tillegg til kvoteplikt har begrenset eller ingen klimaeffekt, jf. Prop. 1 LS (2025–2026), s. 244. Disse medlemmer vil også understreke at den norske CO₂-avgiften heller ikke bidrar til oppnåelse av Norges klimamål under Parisavtalen.

Disse medlemmer viser til at flere oljeselskap selv har påpekt manglende lønnsomhet ved prosjekter med elektrifisering av installasjoner som et klimatiltak med kraft fra land og manglende positiv samfunnsøkonomisk verdi. Videre viser disse medlemmer til at nye teknologier gjør at det er mulig å utvinne mer olje fra eksisterende felt, og at det ikke er gassforekomster ved alle felt.

Videre vil disse medlemmer understreke viktigheten av en videre utvikling av norsk olje- og gasssektor. Disse medlemmer mener at nye områder bør åpnes og at det bør letes mer. Norsk olje og gass er avgjørende for energi- og forsynings sikkerheten i Europa, og Norge skal slik disse medlemmer ser det, være en trygg og stabil partner. For å understreke behovet, styrke satsingen og bedre rammevilkårene for næringen ønsker disse medlemmer å fjerne CO₂-avgiften for petroleumssektoren.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinstallasjoner på norsk kontinentalsokkel som klimatiltak.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fjerne CO₂-avgiften for petroleumsnæringen.»

Komiteens medlem fra Rødt vil peke på at Fremskrittspartiets forbehold om at elektrifisering av petroleumsinstallasjoner kun skal stanses dersom disse regnes som «et klimatiltak», innebærer at rene eller nesten rene oljefelt kan bli realisert med kraft fra land. Disse vil kunne være avhengige av denne kraften for å kunne

realiseres. Derfor er elektrifisering av Wisting et eksempel på noe Fremskrittspartiet i forrige stortingsperiode anså som et «verdige» elektrifiseringsprosjekt (Aftenposten, 17. januar 2022). Problemet med denne argumentasjonen er at denne elektrifiseringen byr på nøyaktig de samme utfordringene som annen elektrifisering: Det blir knapphet på kraft på land, strømprisene stiger og presset på naturen øker. Dette understreker også at Fremskrittspartiet ikke er et parti som er mot elektrifisering, selv om det i mange sammenhenger liker å fremstille seg som det. Samtidig vil dette medlem understreke at det er bedre å stanse de elektrifiseringsprosjektene som stanses kan. Å elektrifisere norsk olje og gass er et symbolsk klimatiltak som bidrar til å flytte utslipp snarere enn å kutte dem, og øker presset på naturen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at større elektrifiseringsprosjekter på kontinentalsokkelen krever departementets godkjenning. Selskapene er de beste til å vurdere prosjektenes lønnsomhet opp mot feltenes levetid og mulige fremtidige funn. Samtidig må departementet gjøre en helhetlig vurdering, der man også ser på tilgangen på kraft og nett. Det er for disse medlemmer ikke aktuelt å uten forbehold støtte prosjekter som skaper store kraftunderskudd og problemer med nettet – og om man beslutter elektrifisering, bør man som hovedregel stille krav om at selskapene bidrar med erstatningskraft.

Disse medlemmer mener at det som hovedregel bør være teknologinøytrale krav om at petroleumsnæringen bør bidra med erstatningskraft ved nye elektrifiseringsprosjekter.

Disse medlemmer presiserer at dette ikke innebærer at det enkelte elektrifiseringsprosjektet og aktørene i den lisensen selv må bygge ut erstatningskraft, men at det er tilstrekkelig dersom de finansierer kraft for eksempel gjennom å kjøpe en langsiktig kraftkontrakt med en produsent. Disse medlemmer påpeker også at erstatningskraften skal være addisjonell, altså tilføre ny kraftproduksjon inn i det norske kraftsystemet, eventuelt direkte koblet til eget forbruk. Disse medlemmer presiserer at erstatningskraften ikke nødvendigvis må etableres i tilknytning til elektrifiseringsprosjektene, men at myndighetene kan vurdere hvor det er hensiktsmessig å bidra til erstatningskraft i et mer overordnet perspektiv.

Disse medlemmer vil igjen også påpeke at elektrifiseringsprosjektene som har fått reservert kraft i nettet, også på vilkår av myndighetene, ikke skal få endrede rammebetingelser med tilbakevirkende kraft. Kravet må gjelde store nye kraftuttak fra land, som for eksempel ved store nye utbyggingsprosjekter.

Komiteens medlem fra Venstre viser i så måte til Dokument 8:118 S (2023–2024) fra represen-

tanter fra Høyre og Venstre om krav til erstatningskraft for elektrifisering av petroleumsinstallasjoner, og de forslag som ble fremmet der.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne vil trekke fram at det brukes rundt 140 TWh elektrisk strøm i året i Norge. Det er forventet at elektrifiseringen av sokkelen kommer til å bruke rundt 15 TWh i 2030. Dette er rundt ti pst. av det totale norske strømforbruket. Dette vil bruke en betydelig del av det norske kraftoverskuddet og føre til høyere og mer ustabile priser for folk og næringsliv. Elektrifisering av sokkelen med kraft fra land er en kraftig subsidiering av oljenæringen, hvor oljeselskaper får svært mye billigere kraft fra land enn det ville kostet dersom oljeselskapene fortsatt skulle basert seg på gasskraftproduksjon med økte CO₂-avgifter.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Venstre understreker at oljenæringen står for store deler av norske CO₂-utslipp. Å kutte utslippene fra oljeinstallasjoner og prosessanlegg er avgjørende for at Norge skal nå sine klimamål og bidra i den internasjonale klimakampen.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at høyeste prioritet må være å trygge jobbene i Norges viktigste næring. Derfor er disse medlemmer garantisten for stabilitet og forutsigbarhet. Disse medlemmer er kritiske til at det nå fremmes flere forslag med formål om å detaljstyre enkeltprosjekter og utbyggingskonsepter fra Stortinget. Disse medlemmer er også kritiske til å ta beslutninger som i ytterste konsekvens kan føre til tidligere nedstenging av produksjon fra felt på sokkelen. Det skaper unødvendig politisk usikkerhet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt mener at målet ikke er elektrifisering i seg selv, og politiske myndigheter må ha mulighet til å vurdere elektrifiseringsprosjekter opp mot den totale energitilgangen i de områdene kraften skal tas fra. Disse medlemmer mener hensynet til øvrig industri og næringsliv i de aktuelle områdene tilsier at det må vurderes andre løsninger enn elektrifisering med kraft fra land.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinnretningene på norsk kontinentalsokkel.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener at en avvisning av fremtidige elektrifiseringsprosjekter på norsk sokkel ikke skal omfatte energiprosjekter der elektrisk drift er et av flere element for å øke petroleumsproduksjonen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne er av den prinsipielle oppfatning at forurensere skal betale for sine utslipp. Derfor er disse medlemmer oppatt av at den samlede CO₂-prisen på sokkelen skal være høy, og på et minst like høyt nivå som den generelle CO₂-avgiften på mineralske produkter. Disse medlemmer er derfor glade for at budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne sikret en økt CO₂-pris på sokkelen i 2026 sammenlignet med regjeringens forslag, og viser til vedtaket om å be regjeringen legge fram et mål for opptrapping av CO₂-pris på sokkelen fram mot 2035, som ble gjort i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 2 S (2025–2026).

Disse medlemmer understreker at hvis forurensere i noen tilfeller finner det umulig å redusere sine utslipp på en måte som er forenlig med bedriftsøkonomiske hensyn, eller med sentrale samfunnshensyn som kraftbehov i andre sektorer og naturhensyn, er det først og fremst forurensers problem og ikke statens.

Disse medlemmer mener at å redusere utslipp på olje- og gassinstallasjoner gjennom elektrifisering med kraft fra land er et eksempel på et klimatiltak som er uakseptabelt nettopp ut fra sentrale samfunnshensyn som kraftbehov i andre sektorer og naturhensyn. Likevel er det åpenbart at petroleumsbransjen må redusere sine klimagassutslipp. Om utslippsreduksjonene gjøres gjennom elektrifisering med havvind, gjennom CCS eller gjennom å stenge felt, er en avgjørelse som de enkelte petroleumsselskapene må ta selv. Statens oppgave er å stille strenge utslippskrav, og drift av petroleumsfelt med gasskraft uten rensing er uakseptabelt i et klimaperspektiv. Om dette i noen tilfeller fører til at nye petroleumsprosjekter ikke blir realisert, eller at noen eksisterende petroleumsfelt blir avviklet tidligere enn de ville blitt uten en høy CO₂-pris, er det å anse som en akseptabel og nødvendig konsekvens av en effektiv klimapolitikk i tråd med Parisavtalen og 1,5-gradersmålet.

Komiteens medlem fra Rødt fastholder at elektrifisering av norsk sokkel er en kortsiktig og dessuten en uklok prioritering av samfunnets kraftressurser. Elektrifisering av petroleumssektoren vil føre til høyere strømpriser og nedbygging av natur i takt med økt press for mer kraftproduksjon. Slik blant annet Klimautvalget 2050 (NOU 2023:25 Omstilling til lavutslipp) også har advart mot, risikerer elektrifisering i tillegg å forlenge levetiden til denne sektoren, og dermed bidra til økte

klimagassutslipp globalt, selv om utslippene i Norge vil reduseres.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avslå nye søknader om elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner med kraft fra land.»

Elektrifisering av oljeinstallasjoner med flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂

Komiteen viser til bakgrunn omtalt i representantforslaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at rettighetshaverne på Heidrun- og Snorre-feltene har konkludert med at delvis drift med kraft fra land ikke var et gjennomførbart konsept og har derfor avsluttet arbeidet med mulig omlegging på disse feltene.

Disse medlemmer viser videre til at for prosjekter som vurderer drift med kraft fra land, kan et pålegg om å bruke gasskraft med CCS og/eller flytende havvind føre til store samfunnsøkonomiske tap. Merknader knyttet til etablering av ny kraftforsyning fra gasskraft med CCS og/eller flytende havvind vil gi nye prosjekter redusert lønnsomhet og kan føre til at prosjekter ikke blir realisert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at verken karbonfangst og -lagring (CCS) eller havvind per i dag er kommersielt lønnsomme teknologier. Disse medlemmer påpeker at begge teknologier krever omfattende kapital for å realiseres, og det er per i dag ikke betalingsvillighet i markedet. Etter disse medlemmers syn er det uansvarlig å gamble med skattebetalernes penger på umoden teknologi med uforholdsmessig høye kostnader.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at løsningene som velges for å elektrifisere oljefelt, må være noe annet enn å konkurrere med fastlandsindustrien og husholdningene om kraften. Derfor må oljeselskapene pålegges å elektrifisere sokkelen og kutte utslippene der gjennom å stille med ren eller tilnærmet ren erstatningskraft fra gasskraftverk som fanger og lagrer CO₂-utslipp, og flytende havvind.

Disse medlemmer vil trekke fram at kostnaden for flytende havvind og gasskraft med CCS er forventet å være nær kostnaden for å fortsette driften med gassturbiner på sokkelen. Oljenæringen har derfor økonomi til å bidra til teknologiutvikling og kraftproduksjon som ikke går på bekostning av aktivitet på land.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge opp intensjonen fra oljeskattepakken og inngå en kollektiv avtale med oljenæringen som kutter utslippene med 50 pst. sammenlignet med utslippene i 2005 innen 2030.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen pålegge Equinor å stille med erstatningskraft gjennom gasskraft med CCS, eventuelt i kombinasjon med flytende havvind, slik at utslippene fra Melkøya kuttes raskt.»

«Stortinget ber regjeringen pålegge oljeselskapene å elektrifisere sokkelen gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind i stedet for bruk av kraft fra land.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at havvind i likhet med kraft fra land først og fremst flytter utslipp snarere enn å redusere dem. Dette medlem mener det er uklokt å bruke fornybar kraft til å produsere fossil energi. Havvind vil heller ikke være tilstrekkelig for å opprettholde produksjonen i offshorenæringen, og må suppleres med enten kraft fra land eller gasskraftverk, slik også Klimautvalget 2050 har pekt på.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Heidrun-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.»

«Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Grane-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.»

«Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Snorre-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye elektrifiseringsprosjekt på sokkelen gjøres gjennom pålegg til oljeselskapene om å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.»

Kraft- og industriløftet i Finnmark

Komiteen viser til at Snøhvit Futures kraftbehov er på ca. 3 TWh og at regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark har mål om en økning i fornybar produksjon av kraft i Finnmark innen 2030, tilsvarende kraftbehovet til Snøhvit Future.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at regjeringen ikke har levert på kraft- og industriløftet for Finnmark. Statsminister Støre sa i 2023 under annonseringen av regjeringens beslutning om å godkjenne prosjektet at (regjeringen.no 8. august 2023):

«(...) et stort kraft- og industriløft for Finnmark, som inneholder tiltak som vil sette spor, skape verdier og gi muligheter, i hele Finnmark, ja – i hele Nord-Norge.»

Disse medlemmer vil poengtere at de nye verdiene og mulighetene i Finnmark og Nord-Norge lar vente på seg. Disse medlemmer viser til forslag fremmet under «Elektrifisering av Melkøya-anlegget» i denne innstillingen som tiltak som vil ivareta hensynet til både næringsliv og befolkningen i Nord-Norge. Disse medlemmer vil understreke at det ikke er befolkningen og næringslivet i Nord-Norge som skal sitte igjen med regningen for regjeringens feilslåtte kraftløft.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre understreker at en rekke samiske organisasjoner og interessenter, herunder Norske Samers Riksforbund (NSR), deres ungdomsorganisasjon NSR Nuorat, Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL) og Gávccí AS, peker på de negative konsekvensene av kraft- og industriløftet.

Disse medlemmer viser til at organisasjonene også peker på at kraft- og industriløftet kommer i konflikt med de sosiale og politiske menneskerettighetene, da den samlede belastningen av inngrepene vil ha store negative konsekvenser for reindriften. I tillegg til å være en viktig næring er reindriften en viktig kulturbærer som altså er beskyttet av menneskerettighetene. Disse medlemmer viser videre til den pågående rettssaken, der Sametinget har gått til sak mot staten for å ha brutt konsultasjonsplikten i forbindelse med vedtaket om elektrifiseringen av Melkøya og det tilhørende kraft- og industriløftet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener som kjent at forutsetningene for elektrifiseringen av Melkøya, det såkalte kraft- og industriløftet, verken er mulig eller ønskelig å realisere. Disse medlemmer peker her på en rekke høringsvar fra miljøorganisasjoner som WWF, Naturvernforbundet, Miljøstiftelsen Bellona, BirdLife Finnmark og

Naturvernforbundet i Finnmark, OilChange International, Motvind Norge, Spire og Alta og omegn Turlag, som alle er kritiske til de negative naturkonsekvensene ved det foreslåtte kraft- og industriløftet.

Disse medlemmer viser til svar på spørsmål fra klima- og miljøministeren (Dokument nr. 15:3070, (2022–2023)) om at Finnmark fylke utgjør «omtrent 48,7 pst. av all villmarkspreget natur i Norge».

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre viser til at de elleve vindkraftanleggene som ble sendt på høring i forbindelse med kraft- og industriløftet, vil beslaglegge et planområde på 515 000 dekar. Det utgjør ikke bare noen promille, men 1,1 pst. av Finnmarks areal, hvis det tas utgangspunkt i direkte påvirket areal. NVE mener at hele planområdet må regnes som «direkte påvirket areal», blant annet fordi det er «relevant for forståelsen av å oppholde seg inne i vindkraftverket» (NVEs definisjon av «Direkte påvirket areal» slik det presenteres på fagmyndighetens nettsider). Legger man til støysonene, som også påvirker friluftsliv, dyreliv og reindrift, blir arealene enda større. Disse medlemmer vil understreke at selv om bare en brøkdel av de innmeldte prosjektene realiseres, kan man stå overfor det kanskje største arealinngrepet i Finnmarks historie.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at gjennomføringen av kraft- og industriløftet er vanskelig også fra fagmyndighetenes perspektiv. Disse medlemmer peker i denne sammenhengen på at NVE nok en gang har annonsert at de vil avslå søknaden fra Grenselandet AS om å bygge ut vindkraftprosjektet Davvi, fordi Davvi ifølge NVE-sjef Kjetil Lund «ligger i et av Norges største områder med sammenhengende natur, midt i Norges nest største villmarksområde» (E24, november 2025).

Også byggingen av 420 kV-linje østover, nærmere bestemt mellom Lebesby og Seidafjellet, har blitt stanset. NVE har i et brev (24. september 2025) bedt Statnett om mer informasjon, og ber Statnett om å se på alternativer til den foreslåtte løsningen. Også Sametinget og Statsforvalteren har fremmet innsigelse mot stasjonsplasseringen til Statnett, basert på konsekvensene for reindrift.

Brevet fra NVE går i rette med en rekke aspekter ved Statnetts nåværende planer. Direktoratet ber blant annet Statnett om «en vurdering av de samlede virkningene for hvert av de fire berørte reinbeitedistriktene». Dette kan ses i sammenheng med Høyesteretts Fosen-dom, der det nettopp pekes på følgende når bruddet på de sosiale og politiske menneskerettighetene skal begrunnes:

«Inngrepet må [...] ses i sammenheng med andre tiltak, både tidligere og planlagte. Den samlede effekten av tiltakene er avgjørende for om det foreligger krenkelse.» (Høyesterett, 2021)

Dette er ikke den eneste innvendingen NVE har mot Statnetts planer. Sammen med Statsforvalteren peker fagmyndigheten på det manglende kunnskapsgrunnlaget knyttet til naturmangfold.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvise de foreslåtte vindkraftverkene i Finnmark som innebærer inngrep i områder med urørt natur, reinbeite eller andre viktige natur-, nærings- og friluftsverdier.»

«Stortinget ber regjeringen avslå Statnetts foreslåtte 420 kV-linje mellom Lebesby og Seidafjellet, og heller utrede alternativer som er kompatible med hensynet til naturmangfold og reindrift.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Statnett kan frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, og legge til rette for at næringsaktører kan søke om nettilgang og tildeling av denne kraften.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at det ferdigstilte Melkøya-prosjektet ikke kobler seg på det ordinære strømmettet i NO4, slik at den i dag reserverte kraften frigis, og åpner for at bruk av gasskraftverk uten karbonfangst skal kunne dekke hele kraftbehovet for det ferdigstilte Melkøya-prosjektet.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen pålegge Equinor å drive gasskraftverket på Melkøya videre samt starte arbeidet med forlengelse av eksisterende konsesjon.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinstallasjoner på norsk kontinentalsokkel som klimatiltak.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen på nytt vurdere om gasskraftverk med karbonfangst og -lagring (CCS) kan være

et alternativ til planlagt elektrifisering med kraft fra strømmettet.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen fjerne CO₂-avgiften for petroleumsnæringen.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen legge fram en sak om en alternativ og realistisk kraftløsning for Melkøya/Hammerfest-regionen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen følge opp intensjonen fra oljeskattepakken og inngå en kollektiv avtale med oljenæringen som kutter utslippene med 50 pst. sammenlignet med utslippene i 2005 innen 2030.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med alternativer til elektrifiseringen av Melkøya.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen nedsette en regional omstillingskommisjon for Finnmark, som skal undersøke hvordan man kan opprettholde bosetting og arbeidsplasser i fylket i lys av avtakende olje- og gassvirksomhet.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen avvise de foreslåtte vindkraftverkene i Finnmark som innebærer inngrep i områder med urørt natur, reinbeite eller andre viktige natur-, nærings- og friluftsverdier.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen avslå Statnetts foreslåtte 420 kV-linje mellom Lebesby og Seidafjellet, og heller utrede alternativer som er kompatible med hensynet til naturmangfold og reindrift.

Forslag fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinnretningene på norsk kontinentalsokkel.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:*Forslag 14*

Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Heidrun-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Grane-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Snorre-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye elektrifiseringsprosjekt på sokkelen gjøres gjennom pålegg til oljeselskapene om å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 18*

Stortinget ber regjeringen pålegge Equinor å stille med erstatningskraft gjennom gasskraft med CCS, eventuelt i kombinasjon med flytende havvind, slik at utslippene fra Melkøya kuttes raskt.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen pålegge oljeselskapene å elektrifisere sokkelen gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind i stedet for bruk av kraft fra land.

Forslag fra Rødt:*Forslag 20*

Stortinget ber regjeringen avslå nye søknader om elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner med kraft fra land.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 21*

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for stenging av Hammerfest LNG innen 2030.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Venstre.

Komiteens tilråding II fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteens tilråding III fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslagene og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:**I**

Dokument 8:6 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Beate Stenvaag, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om å stanse den videre elektrifiseringen av Melkøya-anlegget – vedtas ikke.

II

Dokument 8:7 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Bjørn Arild Gram, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om å stanse ytterligere elektrifisering av sokkelen med kraft fra land – vedtas ikke.

III

Dokument 8:15 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂ – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. januar 2026

Mani Hussaini

leder

Kristoffer Sivertsen

ordfører

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
0026 OSLO
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2521-

Dato
6. november 2025

Statsrådets vurdering av representantforslag 6 S (2025-2026) – om å stanse den videre elektrifiseringen av Melkøya-anlegget

Jeg viser til brev 23. oktober 2025 fra energi- og miljøkomiteen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Beate Stenvaag, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om å stanse den videre elektrifiseringen av Melkøya-anlegget.

Regjeringen er opptatt av å skape trygghet for framtiden slik at Norge skal stå sterkt i en urolig verden. Da er det blant annet viktig å sikre trygghet for økonomien gjennom ansvarlig økonomisk styring, sikre trygghet for arbeids- og næringslivet og sikre trygghet for landet i samarbeid med våre nære allierte. Regjeringens politikk for å videreutvikle petroleumsnæringen understøtter alle disse viktige forholdene for landet.

Regjeringen vil på denne bakgrunn utvikle petroleumsvirksomheten gjennom å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Det betyr en parallell satsing i næringen på økt utvinning, utbygging av funn og aktiv leting etter nye funn. En forutsetning for å lykkes er at vi viderefører en stabil og forutsigbar petroleumspolitikk. En slik politikk gir rettighetshaverne rammebetingelser som er avgjørende for å nå målene i petroleumspolitikken.

Stabile og forutsigbare rammevilkår er derfor en bærebjelke i norsk petroleumspolitikk og er helt avgjørende for at vi skal kunne videreutvikle petroleumssektoren. Skulle staten ikke stå ved sine vedtak, fattet i tråd med de lover Stortinget har fattet, ville det være et eklatant brudd med stabile og forutsigbare rammebetingelser. Skadene ville være store – og gå langt utover petroleumssektoren. Hvis staten plutselig skulle forsøke å trekke tilbake godkjenninger av milliardprosjekter uten dekning i regelverket må det påregnes å få ha store næringspolitiske implikasjoner og investeringsklimaet i Norge vil bli svært negativt påvirket. Jeg vil derfor på det sterkeste fraråde at noen av de forslagene som omtales nærmere under blir vedtatt.

Jeg vil videre vise til tidligere forslag om samme sakskompleks og mine vurderinger i den forbindelse senest gjennom Dokument 8:61 S (2024-2025), Dokument 8:62 S (2024-2025), Dokument 8:67 (2024-2025). Dokument 8:70 S (2024-2025) og Innst. 221 S (2024-2025). Mine vurderinger i disse sakene er fortsatt gjeldende.

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med alternativer til elektrifiseringen av Melkøya.

Energidepartementet godkjente 8. august 2023 Snøhvit Future-prosjektet. Dette inkluderte godkjenning av endret plan for utbygging og drift (PUD) og endret plan for anlegg og drift (PAD) for Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG etter petroleumsloven, konsesjoner til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn transformatorstasjon i Hammerfest og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya etter energiloven. Ved godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet ble det stilt vilkår av hensyn til kraftsystemet, jf. Innst. 221 S (2024-2025).

Snøhvit Future-prosjektet – som omfatter økt utvinning av gass fra Snøhvitfeltet og omlegging av energiforsyningen fra gassturbindrevne generatorer (energianlegget) til full drift med kraft fra nettet, er under utbygging. Det samme er de tilhørende kraftledningene.

De nevnte vedtakene ble fattet etter omfattende og grundige prosesser i tråd med relevant lovgivning fastsatt av Stortinget.

I petroleumsvirksomheten, som for annen næringsvirksomhet, er det, i henhold til regelverket, selskapene (rettighetshaverne) som er ansvarlig for å utrede og beslutte tiltak innenfor sin virksomhet. Rettighetshaverne på Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG har fått godkjent planer om omlegging til full drift med kraft fra nettet ved Hammerfest LNG. De har derfor valgt og fått godkjent framtidig energiløsning for anlegget. Det foreligger derfor ingen planer hos rettighetshaverne om å søke om alternativ energiløsning ved Hammerfest LNG enn den som ble godkjent i 2023. Representantenes forslag dreier seg derfor i praksis om å trekke tilbake godkjenningene av Snøhvit Future-prosjektet.

I Norge har vi tradisjon for at den som har fått tillatelse fra myndighetene skal kunne stole på at myndighetene ikke ombestemmer seg. Det er derfor i lovene Stortinget har vedtatt svært strenge krav til omgjøring av vedtak når det rammer en privat part. Adgangen til å trekke tilbake et vedtak når utbygging er igangsatt og en vesentlig del av investeringen er gjort, er svært begrenset.

Det er ingen nye opplysninger eller fakta som er fremkommet etter at vedtakene ble fattet som kan gi grunnlag for omgjøring. Omgjøring av vedtakene for Snøhvit Future-prosjektet har ikke noe rettslig grunnlag, og vil i så fall være en ulovlig omgjøring. Det er derfor uaktuelt for departementet å trekke tilbake de tillatelser som er gitt knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

2. *Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Statnett kan frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, og legge til rette for at næringsaktører kan søke om nettilgang og tildeling av denne kraften.*

Det er, i henhold til regelverket, nettselskapene som forvalter kapasiteten i strømnettet og som behandler forespørsler om ny og økt kapasitet i nettet; ikke departementet. Dersom et prosjekt som har fått reservere kapasitet i nettet likevel ikke skal gjennomføres, vil nettselskapet omfordele denne kapasiteten til andre prosjekter. Snøhvit Future-prosjektet er besluttet og godkjent, og er under utbygging. Da kan ikke Statnett «frigi kraften som er tildelt elektrifiseringsprosjektet på Melkøya, ...».

Det er derfor ikke aktuelt for departementet å indirekte trekke tilbake godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet, som dette forslaget i praksis vil innebære.

3. *Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om en alternativ og realistisk kraftløsning for Melkøya/Hammerfest-regionen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.*

Rettighetshaverne på Snøhvitfeltet og Hammerfest LNG og Statnett har søkt om og fått tillatelse til de anleggene som er nødvendige for gjennomføringen av Snøhvit Future-prosjektet. Byggingen av de respektive anleggene er godt i gang. Det er energiselskapene som har ansvaret for å utvikle og omsøke aktuelle prosjekter. Energimyndighetenes rolle er å behandle de søknadene selskapene fremmer. Statlige myndigheter kan ikke utrede alternative løsninger på vegne av selskapene. Et slikt initiativ må ev. komme fra selskapene selv.

4. *Stortinget ber regjeringen på nytt vurdere om gasskraftverk med karbonfangst og -lagring (CCS) kan være et alternativ til planlagt elektrifisering med kraft fra strømnettet.*

Ulike alternativer for kraftforsyning til Hammerfest LNG, inkl. et gasskraftverk med karbonfangst og -lagring, er utredet flere ganger både før og etter utbyggingen av Snøhvitfeltet ble godkjent i 2002, jf. Innst. S 221 (2024-2025).

Slike løsninger har av ulike grunner ikke blitt vurdert som beste løsning. Rettighetshaverne valgte derfor høsten 2021 – som del av Snøhvit Future-prosjektet, omlegging til drift med kraft fra nettet som framtidig energiløsning ved Hammerfest LNG. Departementet mottok søknader om godkjenning av planer for Snøhvit Future-prosjektet høsten 2022.

Stortinget ba 18. april 2023 regjeringen om «... i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at framtidig gassproduksjon blir redusert.». Stortingets vedtak ble fulgt opp i forbindelse med myndighetsbehandlingen av planene for Snøhvit Future-prosjektet. Energidepartementet godkjente 8. august planene knyttet til Snøhvit Future-prosjektet.

Equinor vurderte i 2024, på eget initiativ, om det kunne være lønnsomt å etablere et gasskraftverk med CO₂-håndtering i Finnmark for ytterligere å øke krafttilgangen i området. Energidepartementet ble i november 2024 orientert om at arbeidet var avsluttet av selskapet fordi et slikt prosjekt ikke var kommersielt interessant. Departementet tok beslutningen til etterretning.

Det er også noen leverandører som har lansert løsninger med flytende gasskraftverk med CO₂-håndtering knyttet til Hammerfest LNG eller på andre steder langs kysten. NVE har mottatt melding om et flytende gasskraftverk med karbonfangst i Hammerfest kommune. Det flytende gasskraftverket med karbonfangst er planlagt med installert effekt på inntil 440 MW. Myndigheten til å behandle en eventuelle konsesjonssøknad om et slikt prosjekt ligger til NVE. Det vil for øvrig være opp til aktørene å utvikle og beslutte slike prosjekter hvis de finner disse kommersielt attraktive.

5. *Stortinget ber regjeringen avvise de foreslåtte vindkraftverkene i Finnmark som innebærer inngrep i områder med urørt natur, reinbeite eller andre viktige natur-, nærings- og friluftsverdier.*

Regjeringen har en ambisjon om å revitalisere kraftsystemet i Finnmark. Et system som i dag er preget av lite fleksibilitet og flere lag med nettbegrensninger.

NVE har nylig fastsatt utredningsprogram for 11 vindkraftverk og 4 kraftledninger i Finnmark. Fristen for å søke om konsesjon til vindkraftverkene er satt til 1. november 2026.

Behandlingen av disse prosjektene følger saksbehandlingsregler nedfelt i energiloven, plan- og bygningsloven inkl. forskrift om konsekvensutredninger og forvaltningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

Jeg anbefaler at Stortinget ikke vedtar disse forslagene.

Med hilsen

Terje Aasland

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2521-

Dato
6. november 2025

Statsrådets vurdering av representantforslag 7 S (2025-2026) – om å stanse ytterligere elektrifisering av sokkelen med kraft fra land

Jeg viser til brev 23. oktober 2025 fra energi- og miljøkomiteen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Bjørn Arild Gram, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om å stanse ytterligere elektrifisering av sokkelen med kraft fra land.

Representantene fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinnretningene på norsk kontinentalsokkel.

Jeg deler representantenes syn på at økt bruk av kraft fra land («elektrifisering») ikke er et mål i seg selv. Det har det heller aldri vært.

Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene av klimagasser fra produksjonen på norsk kontinentalsokkel er kvoteplikt under det europeiske kvotesystemet (EU ETS) kombinert med CO₂-avgift. Høye utslippskostnader gir selskapene en økonomisk egeninteresse av å kutte utslipp. Full drift med kraft fra land er, utenom nedstengning av innretninger, eneste realistiske måte å redusere utslippene til nær null fra eksisterende innretninger.

Større prosjekter på kontinentalsokkelen krever departementets godkjenning. Myndighetsbehandlingen knyttet til kraft fra land-prosjekter er, som for øvrige prosjekter, basert på en konkret vurdering fra sak til sak. Denne politikken er forankret i lover og regler og fungerer godt. Jeg vil derfor advare Stortinget mot å be regjeringen stanse ytterligere kraft fra land-prosjekter så lenge de er i tråd med de lover og regler Stortinget selv har fastsatt.

Jeg anbefaler at Stortinget ikke vedtar forslaget.

Bakgrunn

Regjeringen er opptatt av å skape trygghet for framtiden slik at Norge skal stå sterkt i en urolig verden. Da er det blant annet viktig å sikre trygghet for økonomien gjennom ansvarlig økonomisk styring, sikre trygghet for arbeids- og næringslivet og sikre trygghet for landet i samarbeid med våre nære allierte. Regjeringens politikk for å videreutvikle petroleumsnæringen understøtter alle disse viktige forholdene for landet.

Petroleumsvirksomheten gir høy verdiskaping, nær 700 mrd. kroner i statlige inntekter i 2025 alene. Virksomheten sysselsetter, direkte og indirekte, over 200 000 personer over hele landet.

Norge er største produsent og eneste vesentlige nettoeksportør av olje og gass i Europa. I 2024 produserte norske felt hhv. 2,4 pst. av verdens og 19 pst. av Europas behov for olje og gass. Andelen er større til nordvest-europeiske land som Tyskland og Storbritannia. Norsk produksjon av olje og gass er derfor viktig for Europas energisikkerhet og generelle trygghet.

Petroleumsvirksomheten går nå mot slutten av en periode med stabilt høy produksjon som har vart i nær 40 år. Virksomheten går inn i en fase der produksjonen ventes å gradvis avta. Norsk produksjon vil falle selv om det føres en aktiv petroleumspolitikk rettet mot 1) økt utvinning, 2) utbygging av funn og 3) påvisning av ytterligere ressurser gjennom leting. Det skyldes at produksjon fra framtidige investeringer ikke fullt ut vil kunne erstatte det naturlige fallet i produksjon fra felt som er i drift. Gjennom en aktiv petroleumspolitikk kan en utsette og bremse det gradvise fallet. Det vil være bra for sysselsetting, verdiskaping, statlige inntekter, Europas energisikkerhet og norsk økonomi.

Bakgrunnen for fallet er at olje- og gassfelt ikke er fabrikker med stabil produksjon over tid. Etter en relativt kort periode med høy produksjon («platåproduksjon») faller produksjonen selv om det investeres betydelige summer for å dempe produksjonsfallet. Produksjonen faller gjerne med 10 pst. per år med mindre det gjøres ytterligere tiltak. Dette omtales gjerne som uttømmingseffekten. Gjennom en aktiv petroleumspolitikk kan fallet i produksjon over tid begrenses. De valg som regjering og Storting tar i dag, er derfor viktig for når produksjonsfallet starter og hvor raskt det vil gå.

Regjeringen vil utvikle petroleumsvirksomheten gjennom å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. En forutsetning for dette er å videreføre en stabil og forutsigbar petroleumspolitikk. Stabile, forutsigbare og gode rammebetingelser for rettighetshaverne er avgjørende for å nå målene i petroleumspolitikken. Dette skyldes at det er selskaper med privat eierskap som gjennom konsesjonstildelinger har fått i oppgave å utrede og ta beslutninger når det gjelder leting, utbygging og drift. Stabile, forutsigbare og gode rammebetingelser er derfor en forutsetning for at staten skal kunne få realisert det store verdipotensialet som ligger i Norges gjenværende olje- og gassressurser. Uten en slik politikk vil en heller ikke få de store, positive ringvirkninger aktiviteten har over hele landet. Det vil videre redusere statens finansielle fleksibilitet gjennom handlingsregelen for budsjettpolitikken.

Klimagassutslipp og norsk petroleumsproduksjon

I over 30 år har selskapene blitt pålagt å betale for å slippe ut klimagasser fra norsk petroleumsproduksjon. Dette er en grunn til at olje og gass på norsk kontinentalsokkel produseres med lave gjennomsnittlige utslipp i et globalt perspektiv. Utslippene er på vei ned og er redusert med om lag 27 prosent siden 2015. Dette skyldes i stor grad økt drift med kraft fra land.

Kraft fra land er i dag den eneste realistiske løsningen for å redusere utslippene fra innretninger i produksjon vesentlig. Nedstengning av innretninger vil også gi utslippsreduksjoner, men for tidlig nedstengning av samfunnsøkonomisk lønnsom utvinning kommer med en stor kostnad. Andre tenkelige løsninger, inkl. karbonfangst og -lagring og havvind, er per i dag ikke realistiske løsninger for eksisterende innretninger.

Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene av klimagasser fra produksjonen på norsk kontinentalsokkel er i dag kvoteplikt under det europeiske kvotesystemet (EU ETS) kombinert med CO₂-avgift. I motsetning til annen kvotepliktig industri betaler petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen CO₂-avgift i tillegg til utslippskvoter.

Utslippskutt fra olje- og gassfelt på kontinentalsokkelen gir lavere utslipp fra kvotepliktig sektor i Norge. Men i EU ETS, der både petroleums- og kraftsektoren i Europa er omfattet, bestemmes utslippene av det totale antallet kvoter. Reduserte utslipp innenfor kvotepliktig sektor, for eksempel fra en petroleumsinnretning, medfører mindre behov for kvotekjøp for den virksomheten. De «frigjorte» kvotene som petroleumsinnretningen da ikke trenger vil imidlertid kunne brukes av andre virksomheter innenfor EU ETS slik at totalutslippene innenfor systemet forblir uendret. Hvis utslippsreduksjoner innenfor norsk petroleumsproduksjon gjør at totalantallet kvoter i EU ETS, gjennom slettemekanismen, reduseres så kan eksempelvis kraft fra land gi noe lavere europeiske utslipp. Dette er imidlertid usikkert.

Kutt i norske kvotepliktige utslipp gir ikke direkte bidrag til oppfyllelse av Norges klimamål for 2030 under Parisavtalen. I henhold til klimasamarbeidet med EU vil kvotesystemets bidrag til oppfyllelse av Norges lovfestede klimamål avklares gjennom avtale med EU.

Den gassen som frigjøres ved omlegging til drift med kraft fra land vil bli eksportert. Økt norsk gasseksport kan, gjennom effekter i energimarkedene (eksempelvis skifte fra kull til gass) påvirke globale utslipp. Utredninger viser at effekten av økt norsk gassproduksjon kan være reduserte globale utslipp.

Dagens doble virkemiddelbruk medfører særegne og høye utslippskostnader for petroleumsproduksjonen. Gjennom høye utslippskostnader har Stortinget gitt selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen gjennom økt bruk av kraft fra land. En forventet høy framtidig utslippskostnad framover fører til at også relativt dyre utslippsreduserende tiltak blir lønnsomme for selskapene å gjennomføre. For innretninger som ikke er egnet for omlegging til full drift med kraft fra land, er den eneste realistiske

måten å redusere utslippene til nær null på kort sikt å stanse lønnsom produksjon, noe som det i all hovedsak er staten som taper på.

Rettighetshaverne er forventet å beslutte omlegging fra gassturbiner til drift med kraft fra nettet når det er lønnsomt og prosjektene oppfyller kravene i relevant regelverk for å bli godkjent. Beslutninger om tiltak for å redusere utslippene er i det norske systemet en kommersiell beslutning av rettighetshaverne for å redusere de framtidige utslippskostnadene som forventes ilagt fra statens side. Statens oppgave er å fastsette utslippskostnaden og behandle ev. søknader iht. regelverket.

Nærmere om kraft fra land

Kraft fra land innebærer store investeringer, og det er betydelige variasjoner i tekniske muligheter, kostnader og potensialet for utslippsreduksjoner knyttet til å forsyne ulike innretninger og landanlegg med kraft fra land. Det er vesentlig enklere og billigere med bruk av kraft fra land til nye innretninger enn på eksisterende innretninger som må bygges om.

Av disse grunnene behandler og vurderer myndighetene prosjekter som medfører bruk av kraft fra land fra sak til sak. Netttilgang er en nødvendig forutsetning for å vurdere bruk av kraft fra land. Rettighetshavere som vurderer kraft fra land, må derfor tidlig få avklart med det aktuelle nettselskapet om det er ledig kapasitet i kraftnettet fra riktig tidspunkt.

Nettselskapene plikter etter energiloven å tilby tilgang til nettet (tilknytningsplikt), dersom det er driftsmessig forsvarlig. Hvis tilknytning ikke er driftsmessig forsvarlig har nettselskapet en plikt til å planlegge, søke konsesjon for og investere i nye nettanlegg uten ugrunnet opphold, slik at tilknytningsplikten oppfylles. Dersom et kraft fra land-prosjekt utløser nettinvesteringer, må rettighetshaverne betale anleggsbidrag i tråd med gjeldende regelverk.

Eksisterende innretninger som er mest egnet for hel eller delvis drift med kraft fra land har enten anlegg som allerede er i drift, eller de har besluttet bruk av kraft fra land og har fått dette godkjent av myndighetene i henhold til regelverket. Disse vedtakene ligger fast.

Ev. ytterligere omlegging til hel eller delvis drift med kraft fra land på eksisterende innretninger er i dag generelt uhensiktsmessig. Dette skyldes at innretninger som ikke alt har besluttet en slik løsning er lite eget for ombygging, at de har relativt kort gjenværende levetid eller at omlegging medfører svært høye kostnader. For lite egnede innretninger vil omlegging til hel eller delvis drift med kraft fra land ikke bli besluttet av rettighetshaverne på grunn av manglende lønnsomhet og høye tiltakskostnader. Da vil det heller ikke komme søknad om godkjenning til departementet.

Det er få prosjekter for omlegging til kraft fra land som nå er, eller nylig har vært, til vurdering i næringen. Rettighetshavere har utredet mulig omlegging til hel eller delvis drift med kraft fra land på felt på Haltenbanken, i Tampen-området, på felt i Grane-Balder-området, samt ytterligere drift med kraft fra land på feltene Troll og Oseberg, jf. Prop. 1 S (2024-2025) *Energidepartementet* og Prop. 1 S (2025-2026) *Energidepartementet*.

Arbeidet med alle disse prosjektene, unntatt Grane-Balder, er nå avsluttet på grunn av manglende lønnsomhet og høye tiltakskostnader. Prosjektet som utredes på Grane-Balder er et kombinasjonsprosjekt. Prosjektet som vurderes inkluderer en ny plattform på feltet med gasseksportløsning og mottaksanlegg for kraft fra land. Rettighetshaverne i Grane-Balder-området vil ta stilling til videreføring eller ikke av utredningene rundt årsskiftet 2025-2026.

En kraft fra land-løsning vil framover være aktuelt ved utbygginger som omfatter bygging og utsetting av ny plattform/produksjonsskip. I tillegg kommer mindre utbygginger som kobles til felt/innretninger som allerede har kraft fra land. Disse vil benytte samme kraftløsning som vertsplattformen. Denne typen satellittutbygginger medfører vanligvis ikke økt løpende kraftbehov på vertsplattformen, men kan bidra til betydelig økt verdiskaping i et områdeperspektiv gjennom forlenget levetid og økt utvinning fra eksisterende infrastruktur.

Vi står i dag ikke foran en bølge med nye prosjekter med kraft fra land. Det foreligger ikke mange ytterligere planer om omlegging til kraft fra land på eksisterende innretninger. Jeg kjenner meg derfor ikke igjen i at «*Store mengder kapasitet i strømmettet holdes i dag av til fremtidige elektrifiseringsprosjekter*». Realiteten er at de feltene og innretningene som er egnet for hel eller delvis drift med kraft fra land i dag har en slik løsning eller en slik løsning er under utbygging. Ut over Grane-Balder er det i dag ingen nye prosjekter med omlegging til drift med kraft fra land i planleggingsfasen.

I en slik situasjon kan hovedeffekten av en videreføring av en svært høy utslippskostnad for næringen være for tidlig nedstengning av lønnsom produksjon. Departementet vil derfor sette i gang en ekstern utredning av hvilken effekt den doble virkemiddelbruken kan få for framtidig ressursforvaltning og verdiskaping, på leveranser av olje og gass og produksjonsutslippene på kontinentalsokkelen, jf. Prop. 1 S (2025-2026) *Energidepartementet*.

Med hilsen

Terje Aasland

Energi- og miljøkomiteen

Deres ref

Vår ref
25/2521-

Dato
6. november 2025

Statsrådets vurdering av representantforslag 15 S (2025-2026) – om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂

Jeg viser til brev 23. oktober 2025 fra energi- og miljøkomiteen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentanten Lars Haltbrekken om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂.

Innledningsvis vil jeg vise til mine vurderinger av representantforslag 7 S (2025-2026) om å stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land til petroleumsinnretningene på norsk kontinentalsokkel. Disse vurderingene er gyldig også for forslagene 1, 2 og 3.

Regjeringen er opptatt av å skape trygghet for framtiden slik at Norge skal stå sterkt i en urolig verden. Da er det blant annet viktig å sikre trygghet for økonomien gjennom ansvarlig økonomisk styring, sikre trygghet for arbeids- og næringslivet og sikre trygghet for landet i samarbeid med våre nære allierte. Regjeringens politikk for å videreutvikle petroleumsnæringen understøtter alle disse viktige forholdene for landet.

Regjeringen vil videreutvikle petroleumsnæringen og skal være en garantist for en stabil og forutsigbar petroleumspolitikk, der staten opptre faktabasert og tar beslutninger innenfor fastsatte lover og regler. Stabile og forutsigbare rammebetingelser er svært viktig for investeringsviljen i petroleumssektoren, men også for alle andre næringer i Norge.

I petroleumsvirksomheten, som for annen næringsvirksomhet, er det selskapene som er ansvarlig for å utrede og beslutte tiltak innenfor sin virksomhet. Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene av klimagasser fra produksjonen på norsk kontinentalsokkel er kvoteplikt under det europeiske kvotesystemet (EU ETS) kombinert med CO₂-avgift. Gjennom høye utslippskostnader gir staten selskapene en økonomisk

egeninteresse av å kutte utslipp for å unngå høye utslippskostnader i framtiden. I over 30 år har selskapene blitt pålagt å betale for å slippe ut klimagasser fra norsk petroleumsproduksjon. Dette er en grunn til at olje og gass på norsk kontinentalsokkel produseres med lave gjennomsnittlige utslipp i et globalt perspektiv. Utslippene er på vei ned og de er redusert med om lag 27 prosent siden 2015.

Det er kun gjennom full drift med kraft fra land eller nedstengning av innretninger at utslippene fra produksjon av olje og gass realistisk kan reduseres til nær null på eksisterende innretninger med dagens løsninger. En økende statlig bestemt utslippskostnad over tid betyr at næringen har egeninteresse av å gjennomføre også dyrere kraft fra land-prosjekter enn tidligere. En høy statlig utslippskostnad er videre et klart signal fra staten om hvor dyre tiltak som ønskes gjennomført i næringen.

Rettighetshaverne på kontinentalsokkelen har siden 1996 vurdert kraft fra land ved alle nye utbygginger og større ombygginger. De senere årene har det vært vurdert om omlegging til drift med kraft fra land til eksisterende innretninger er fornuftig. Slike vurderinger er nødvendig å gjøre for å forstå kostnader og konsekvenser av kraft fra land. Flere prosjekter for slik ombygging er godkjent de seneste årene og er under utbygging. For flere andre felt og innretninger er utredningene avsluttet da omlegging til hel eller delvis drift med kraft fra land viste seg ikke å være aktuelt. Dette inkluderer prosjektene representanten omtaler i forslag 1 og 3.

De utredningene som er gjort ved ulike felt og innretninger viser at den eneste realistiske løsningen for å redusere utslippene fra eksisterende innretninger til nær null er gjennom omlegging til drift med kraft fra land eller nedstengning. Andre løsninger som karbonfangst og lagring og/eller havvind, er ikke realistiske pga. tekniske forhold, svært høye kostnader og begrenset potensial for utslippsreduksjoner.

Før jeg går inn på de konkrete forslagene, vil jeg påpeke at det ikke er riktig som representanten hevder, at *«Elektrifisering av sokkelen med kraft fra land er en kraftig subsidiering av oljenæringen, hvor oljeselskapene får svært mye billigere kraft fra land enn det ville kostet dersom oljeselskapene fortsatt skulle basert seg på gasskraftproduksjon med økte CO₂-avgifter»*. Selskapene beskattes slik at investeringer som er lønnsomme før skatt også er det etter skatt. Hvis spart utslippskostnad og økt gassalg mer enn betaler for en investering i omlegging til kraft fra land og tilhørende framtidig kraftkostnader vil et prosjekt være lønnsomt både for staten og selskapene. De høye utslippskostnadene gir altså selskapene en sterk økonomisk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen, og fører til at relativt dyre utslippsreducerende tiltak gjennomføres. Dette er helt i tråd med formålet ved statens virkemiddelbruk. I de tilfellene selskapene beslutter omlegging fra gassturbiner til drift med kraft fra nettet er dette en kommersiell beslutning for å redusere de forventede utslippskostnadene. Det innebærer ingen subsidiering av oljeselskapene, tvert imot så utgjør de høye utslippskostnadene en ekstrabelastning på næringen.

Jeg vil også minne om at kutt i norske kvotepliktige utslipp gir ikke direkte bidrag til oppfyllelse av Norges klimamål for 2030 under Parisavtalen. I henhold til klimasamarbeidet med EU vil kvotesystemets bidrag til oppfyllelse av Norges lovfestede klimamål avklares gjennom avtale med EU. Det er således ikke riktig slik representanten hevder at: «*Å kutte utslippene fra oljeinstallasjoner og prosessanlegg er avgjørende for at Norge skal nå sine klimamål og bidra i den internasjonale klimakampen.*».

Forslag 1 og 3 knyttet til feltene Heidrun og Snorre lyder som følger:

- *Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Heidrun-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.*
- *Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Snorre-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.*

Rettighetshavere på kontinentalsokkelen har som omtalt over de siste årene arbeidet med planer for omlegging til drift med kraft fra land på flere felt på Haltenbanken (inkl. Heidrunfeltet) og i Tampen-området (inkl. Snorrefeltet). Planene er flere ganger justert for å undersøke om det fantes et konsept for omlegging til kraft fra land som kunne være realiserbart. Rettighetshaverne har nå konkludert med at det ikke var et gjennomførbart konsept og har derfor avsluttet arbeidet med mulig omlegging til delvis drift med kraft fra land i disse områdene. Begrunnelsen er høye kostnader, manglende lønnsomhet og høye tiltakskostnader.

Som en del av arbeidet med utslippsreducerende tiltak er det også vurdert alternativer som karbonfangst og -lagring, havvind, biobrensler, hydrogen og ammoniakk. Denne typen løsninger har enda dårligere lønnsomhet og enda høyere tiltakskostnader enn ombygging til kraft fra land. Arbeidet med denne typen løsninger ble derfor stanset av rettighetshaverne på et tidligere stadium.

Hovedvirkemidlet for å redusere utslippene av CO₂ fra petroleumsproduksjonen er å ilegge selskapene en utslippskostnad. Den typen pålegg som foreslås i de to representantforslagene utfordrer den etablerte rollefordelingen mellom myndighetene og selskapene på norsk kontinentalsokkel, som består i at myndighetene setter generelle rammebetingelser for petroleumsvirksomheten, mens selskapene tar strategiske og bedriftsøkonomiske beslutninger. Dagens rollefordeling bidrar til god forvaltning av petroleumsressursene og til å maksimere meravkastningen/grunnrenten fra virksomheten på norsk kontinentalsokkel. Skulle en pålegge selskapene å investere i energiteknologier som selskapene ikke finner kommersielt lønnsomt, griper staten inn i disse beslutningene. På denne måten bryter dette alternativet med rollefordelingen mellom myndigheter og petroleumsselskapene, inkludert prinsippene for petroleumsskatten og SDØE. Et krav om at

petroleumsnæringen må «*bidra med erstatningskraft*» for å få godkjenning vil reise flere spørsmål knyttet til norsk energipolitikk, herunder likebehandlingsspørsmål.

Jeg har tidligere gjort vurderinger av representantforslag knyttet til krav om erstatningskraft for elektrifisering av petroleumsinnretninger. For en mer utførlig beskrivelse vises det til mitt brev til Stortinget 16. april 2024, jf. Innst. 394 S (2023–2024).

Jeg anbefaler at Stortinget ikke vedtar forslag 1 og 3.

2. *Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Grane-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.*

Prosjektet som utredes på Grane-Balder inkluderer en ny plattform på feltet med gasseksportløsning og mottaksanlegg for kraft fra land. Prosjektet ventes ifølge operatøren også å bidra til økt oljeutvinning fra brønner på Granefeltet. Rettighetshaverne i Grane-Balder-området vil ta stilling til en ev. videreføring av prosjektet rundt årsskiftet 2025-2026.

Rettighetshaverne sine utredninger av Grane-Balder er fortsatt i en tidlig fase. Prosjektet har fått tilknytning til kraftnettet ved en ny transformatorstasjon i Haugaland Næringspark, Gismarvik. Rettighetshaverne har forpliktet seg til anleggsbidrag knyttet Statnetts prosjekt Haugaland nettforsterkning (forsterket forbindelse mellom Blåfalli og Gismarvik og transformatorstasjonen i Gismarvik). Statnett fikk i 2023 konsesjon til bl.a. å bygge en ny 420 kV kraftledning fra Blåfalli til Gismarvik og byggingen startet i første kvartal 2025.

Da utredningene er i tidlig fase har departementet ingen søknader knyttet til prosjektet til behandling etter petroleumsloven. Dersom rettighetshaverne beslutter å videreføre utredningene ved kommende årsskifte og tar investeringsbeslutning for prosjektet i 4 kvartal 2026 må de sende inn en utbyggingsplan som skal godkjennes av departementet.

Større prosjekter på kontinentalsokkelen krever departementets godkjenning. Myndighetsbehandlingen knyttet til kraft fra land-prosjekter er - som for øvrige prosjekter - basert på en konkret vurdering fra sak til sak. Dagens politikk med en sak til sak-vurdering av ev. nye prosjekter med kraft fra land er forankret i lover og regler og fungerer godt. Jeg vil derfor advare Stortinget mot å be regjeringen stanse Grane-Balder-prosjektet så lenge det er i tråd med de lover og regler Stortinget selv har fastsatt.

Når det gjelder spørsmålet om å «*pålegge*» andre løsninger vises det til vurderingene over.

Basert på ovennevnte anbefaler jeg at Stortinget ikke vedtar forslag 2.

4. *Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye elektrifiseringsprosjekt på sokkelen gjøres gjennom pålegg til oljeselskapene om å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.*

Varianter av denne type forslag er fremmet og vurdert flere ganger i Stortinget de siste årene. For en mer utførlig beskrivelse vises det til mitt brev til Stortinget 16. april 2024, jf. Innst. 394 S (2023–2024).

De løsningene representanten nevner er i dag svært kostbare. Olje- og gassfelt trenger en kontinuerlig energiforsyning. Det kan ikke flytende havvind levere. En slik løsning må derfor suppleres med en annen stabil kraftløsning og havvind betyr at to kraftløsninger er nødvendig. Det finnes ingen dedikerte gasskraftverk med CO₂-håndtering i Norge eller Europa i dag. Det skyldes at en slik løsning vil gi svært kostbar kraft og derfor at slike prosjekter ikke er lønnsomme.

For prosjekter som vurderer drift med kraft fra land, kan et pålegg om å bruke gasskraft med CCS og/eller flytende havvind føre til store samfunnsøkonomiske tap. Merkostnader knyttet til etablering av ny kraftforsyning fra gasskraft med CCS og/eller flytende havvind vil gi nye prosjekter redusert lønnsomhet og kan føre til at prosjekter ikke blir realisert. Det er staten som vil betale den klart største delen både av kostnadene og inntektsbortfallet ved et slik pålegg, ikke rettighetshaverne. Dette fordi kostnadene ville gått til fradrag i petroleumsskatten slik at staten ville ha betalt 78 pst. av rettighetshavernes ekstrakostnader. I tillegg ville staten betale 100 pst. av kostnadene for Petoro/SDØEs andel.

Med unntak av Grane-Balder som er omtalt tidligere foreligger det i dag ikke ytterligere planer om ombygging av innretninger til bruk av kraft fra land. Nye kraft fra land-prosjekter kan bli aktuelle ved utbygginger som omfatter bygging og utsetting av nye innretninger. Perioden med ombygging til hel eller delvis drift med kraft fra land på eksisterende innretninger er bak oss, jf. Prop. 1 S (2025-2026).

Jeg anbefaler at Stortinget ikke vedtar forslag 4.

Med hilsen

Terje Aasland

